

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

D. Oecolampadivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO XVI.

pseudoprophetae, apud Marcū & Matthæū, & multi falsi prophetae surgent, & multos sequeantur, quia superabundabit iniquitas, & refrigescet charitas multorum. Quis hic non uideret dñm loqui de regno Christi fidei suae, & non de sacramento, Ideoq; & contra Zwingliū, rogo gratiosos dños meos, & superiores laudandi foederis Heluetiorum, quum Lutherus scribere audierint Christi fidem apud se esse, & Zwinglium quod apud se fuerit, rebaptisatores apud se haberi, quatenus ex Christi mentione, domini mei nulli credant, sed fidem solummodo quaerant, apud sponsam Christi uersalem ecclesiam, Hic iam Zwinglius suo quarto argumento deicit & obtinuit, ne uos domini mei illi credatis.

Ultimo offert se dñs meus doctor probaturum, quod haec uerba Dei, accipite & manducate, Hoc est corpus meum, sacramentū pro ecclesia non probent, adhuc non credo nisi uidero. Ideoq; & ab eo libenter hoc sum auditurus.

D. OECOLAMPADIUS.

Gratia & pax a Deo, Amen. Ex uarijs sermonibus hodie factis, ob fugā obiectorum argumentorum non est necesse ad primum respondere. Sed quod in fine petitū est, magis erit fructiferū, ut eo disputatio cepta, foelicius progrediatur. Primo inq; necessariū erit, haberi naturalē & uerū intellectū uerborum dñi nostri, in eo quod dicit, Hoc est corpus meum. Nam se quenter in omnibus solutionibus D. Eckius exportat hoc dictum, quasi ex eo possit suam conclusionē firmare. Negari non potest, quin sint dñi uerba, sed hic respiciat, ut uerus nō deperdat intellectus. At nūc Apostolus ad Ro. xij. ait. Qui prophetiā habet, hoc est scripturarū expositionē, habeat illā atq; ea utat scdm rationē fidei. Omni enim modo inutile erit solū mortuis literis, sicut hodie dictū est a D. Eckio adherere, aut peregrinū sensum, qui neq; hic neq; in alijs locis fundat, inducere atq; intrahere. Recte se habet ad uerbū Dei uos trahens, id quod mihi placet, iuxta hoc ergo peto considerari intellectū

CONCLUSIO PRIMA.

intellectū uerborū. Alio qui parum esset scripturas inducere, quod & malignus spiritus sciret.

Compertum est equidem uerba multis differentijs & discretionibus dici. Aliqua enim merē sunt historica, in quibus nihil præcipitur, neq; aliquid præcedens exponunt.

Alia sunt uerba, in quibus reperitur præceptū ut aliquid fiat, ut sunt quibus dñs dixerat respice. Vbi autē scriptura præceptum siue mandatū Dei proponit, illic nemo dubitet quin fiat. Hoc inq; esset contradicere diuinæ omnipotentiæ, si quis æstimet ad hæc Dei præcipientia uerba nihil sequi, sicut Psal mista ait. Ipse dixit & facta sunt, ipse mandauit & creata sunt. His enim uerbis uoluntas Dei cognoscit, qui semper potens est, sibiq; nihil resistit. Hæc autē uerba dñi, Hoc est corpus meum, in se nullū mandatū continent, non em̄ dicit dñs panis fiat corpus meū, ut quū dixerat fiat lux & facta est lux, Gen. i. Quum & præcedētia uerba tale mandatū non ostēdant, uerba equidē si considerent, nihilq; peregrinū adponat (ut descet tractare scripturas) solum em̄ hic dicit de pane materiali, quem dñs in manus acceperat, gratias agens, fregerat, dederatq; discipulis. Neq; em̄ illic aliquod habet mandatū ex uerbis illis datū, quasi id uerba efficerent, quēadmodū hodie doctor Eckius se notandū præbuit, hæc uerbis collatā potestātē seu uirtutē per Dei omnipotentiā, quomodo illud probabit. Eque minus poterunt sacerdotes ex illis uerbis sine additamēto (illis non concessio) eis, ex his uerbis potestātē creare. Quum itaq; doctor Eckius eo fundamētum suum reponat, necesse oportet ut prius firmet.

Tertio sunt exponentia uerba præcedentiū ceremoniarū siue in alijs locis parabolæ alicuius siue similitudinis, qualia uerba etiā hic inueniunt, nos si paulisper dociles essemus, lumen hic uerū intellectus recte manifestaret. Neq; ullæ totius Bibliæ scripturæ, quorūcunq; locoꝝ huic se opponent, ut fit in expositiōibus doctoris Eckij. Quomodo em̄ ex his uerbis

M

COLLATIO XVI.

Hoc est corpus meum, quis capere potest, hoc est materia panis mutabitur in carnem siue corpus, autue panis essentialiter corpus est Christi, siue sub accidentibus signis est & continetur corpus Christi. Sed compertum habetur ex uere fidei enumeratione, quam in Christum Ihesum habemus crucifixum, ut apte concordant præcedentia & sequentia uerba, hæc uerba esse expositoria earum rerum, quæ ante hac dominus exterioribus signis discipulis significarat, ac si quis dominum interroget. Domine Christe, quid uis eo sic in manus panem accipiendo, sic frangendo discipulis sic dando, tunc sic responderet his uerbis. Hic panis hac ceremoniali forma, necesse oportet hoc uerbulum hic terminari, trahiq; ad prius dictum est corpus meum, uos docet, ostendit, significat figuram, sacramentum uobis est. Hoc namq; uerbulum eius est naturæ in ceremoniarum & similitudinum expositione. Quam obrem & Euangelista Lucas, atq; Paulus Apostolus, ad uulterioremy mysterij huius declarationem discipulis proposuit, alia ad hæc addendo uerba domini, quod pro uobis tradetur uel frangitur. Videat cor Christianum, si nam alium aptum deferent sensum, dicere ne uellemus panem esse corpus essentialiale, etiam tum sequeretur panem pro nobis crucifixum, si dixerimus, per uerbulum hoc intelligi corpus, trahereq; uellemus uerbum hoc ad sequentia, tantum esset, meum corpus est meum corpus. Hoc uerbulum inuisibile, seu inuisibile corpus ex nullis scripturis adportari poterit, quare compelli non poterimus ad hunc sensum, absq; scripturis. Id omne clarum fiet & apertum, si alioqui in scripturas introierimus, & uiderimus literarum ritum & modum. Dominus quando Exodi xij, instituit agni pascalis ritum, qui figura est domini nostri Ihesu Christi, & nostris Christianis ceremonijs concors ceremonia, dixit dominus quia transitus est seu phase domini. Ultra quoq; dicit. Quumq; interrogauerint uos filij uestri, quæ nam hæc fuerit religio, responderent illis carnificetiam esse.

CONCLUSIO PRIMA.

esse, seu transitum siue phasē. Scriptura inquam agno pascali
tale nomē dat, & hoc quid est aliud quam dici institutionem
esse ceremoniæ. Est enim memoria qualiter occisus sit agnus
pascalis, quod clarius in uerbis cœnæ apud Euangelistā Lu-
cam exprimitur, quum dicit, Hoc poculum siue potus no-
uum est testamentū in meo sanguine, quod pro uobis effun-
detur. Qui ergo nouit, quid nouum sit testamentum siue no-
uum fœdus, quod cum Deo pepigimus, quod scilicet eius as-
securati simus, iam tūm deueniet ad genuinum istorum uer-
borum sensum. Noltrum namq; cum Deo testamentum in
cruce est, per testatoris mortem, & per sanguinis effusionem
ueri, unici, & immaculati sacrificij Christi in cœna confirma-
ti. At hic rememoratio est, & talis nobilissimi testamenti an-
nuntiatio. Nunc uero, quum in uerbis calicis, necessario &
merito talis acceptatur expositio, etiam se aptabit in expositi-
one horum uerborum, Hoc est corpus meum, & aliæ expo-
sitiones, ut peregrinæ reputandæ sunt, neq; huc deseruien-
tes. Quum met ipse Christus nobis hanc det expositionem,
neq; a nobis excogitata est, quum illis adiungat, Hoc facite
in mei memoriã, quasi dicturus hic uobis usus in mea absen-
tia uale sit ultimum & signi memoratiuum. Hic est naturalis
horum uerborum intellectus.

D. ECKIUS.

Dilecti amici de uobis mihi adparet, quasi parum in sco-
lis fueritis, ob idq; formido, quia prolixos & tediosos
doctoris sermones non intellexeritis, hæc mens eius est. Ego
quum pro uenerabili sacramento uerba Christi induxi. Hoc
est corpus meū, uelimeq; illa cum ecclesia intelligere in simpli-
ci sensu ut sonāt, utq; intellecta fuere iam ferme mille & quin-
gentis annis. Contra hoc doctor meus depugnat, uerba sic
non debere intelligi, sed figuratū esse & tropicū sermonem,
sitq; hic sensus, Hoc est corpus meū, intellige hoc significat

M ij